

भारती विद्यापीठ अभिमत विश्वविद्यालय

स्कूल ऑफ परफॉर्मिंग आर्ट्स , पुणे

पदव्युत्तर अभ्यासक्रम नृत्य

एम.ए. (नृत्य) (भरतनाट्यम) (क्रेडिट सिस्टम)

एम. ए. प्रथम वर्ष - प्रथम सहामाही नृत्य (भरतनाट्यम)	क्रेडिट्स
सैद्धांतिक	०३
रंगमंच सादरीकरण	१४
मौखिक	०८

एम.ए. नृत्य पहिले वर्ष पहिली सहामाही		
परीक्षा	परीक्षा विषयाचे नाव	अभ्यासक्रम
T13) सैद्धांतिक	भारतीय नृत्याचा इतिहास आणि प्राचीन ग्रंथांचा अभ्यास.	१. नृत्याचा उद्गम व विकास २. भरताच्या नाट्यशास्त्राची ओळख व त्याचे आजच्या काळातील नृत्यशैलीशी असलेले नाते संबंध. नाट्य उत्पत्ती, तांडव लास्य, अभिनयाचे चार प्रकार, रसभाव संकल्पना, वृत्ती, प्रवृत्ती, नाट्य प्रकार (दश रूपक). ३. अभिनयदर्पण ग्रंथाची माहिती व त्याचे भरतनाट्यम संदर्भात महत्व. ४. संगीत रत्नाकर, नृत्तरत्नावली , संगीत सारामृत या सारख्या संस्कृत ग्रंथांची ओळख आणि त्यांचा भरतनाट्यमशी असलेला संबंध / महत्व. ५. तंजावर राज्य उदा - (चोला, नायक, मराठा) यांनी दक्षिण भारतामध्ये संगीत आणि नृत्य यांच्या विकासासाठी केलेले योगदान आणि काम. ६. शिलापादिकरम आणि मालविकाग्नीमित्र या तमिळ आणि संस्कृत नाटकांबद्दल थोडक्यात माहिती.
P13) प्रात्यक्षिक १	रंगमंच सादरीकरण	अ) अष्ट किंवा रूपक मध्ये वर्णम (३५ मिनिटे) ब) नृत्यसंरचना: तिल्लाना किंवा जतीस्वरम ची कोरवाई / तिरमानम (एक तास अगोदर देण्यात येईल.)
V13) प्रात्यक्षिक २	मौखिक	१ प्रात्यक्षिक परीक्षेतील अभ्यासक्रमावर प्रश्न २. तालमवर अलारीप्पू (खंड/मिश्र/संकीर्ण) यावर नटूवंगम.

भारती विद्यापीठ अभिमत विश्वविद्यालय

स्कूल ऑफ परफॉर्मिंग आर्ट्स , पुणे

पदव्युत्तर अभ्यासक्रम नृत्य

एम.ए. (नृत्य) (भरतनाट्यम) (क्रेडिट सिस्टम)

एम. ए. प्रथम वर्ष - द्वितीय सहामाही नृत्य (भरतनाट्यम)	क्रेडिट्स
सैद्धांतिक	०३
रंगमंच सादरीकरण	१४
मौखिक	०८

एम.ए. नृत्य पहिले वर्ष दुसरी सहामाही

परीक्षा	परीक्षा विषयाचे नाव	अभ्यासक्रम
T23) सैद्धांतिक	नृत्यसंरचना	<ol style="list-style-type: none">१. नृत्यसंरचना याचा अर्थ व इतिहास. नृत्यसंरचना सारख्या व नाट्यशास्त्रामध्ये आढळणाऱ्या “बंध” याची माहिती.२. नृत्यसंरचनेचे तत्व व उद्दिष्ट्ये, विषयाची निवड व त्यासाठी संयुक्तिक संगीत रचना.३. आधुनिक काळात नृत्यसंरचना त्याचा उपयोग आणि त्याचा इतिहास, वर्तमान आणि भविष्यकाळ.४. उदयशंकर, रवींद्रनाथ टागोर, रुक्मिणीदेवी यांचे योगदान. भरतनाट्यम मधील मार्गमची संकल्पना आणि मूलतत्वे. मार्गम मधील नृत्यसंरचनेची वैशिष्ट्ये.५. आधुनिक तंत्र आणि पद्धतीचा वापर करून नृत्यसंरचना सादर करणे.६. भरतनाट्यम नृत्यशैली चा वापर करून आधुनिक नृत्यसंरचना निर्माण करणे या संबंधीची माहिती.७. सिनेमातील नृत्यसंरचने मध्ये शास्त्रीय नृत्याचा उपयोग.८. भारतातील विविध नृत्य -नाट्य परंपरांचा इतिहास
P23) प्रात्यक्षिक १	रंगमंच सादरीकरण	रंगमंच सादरीकरण (२५ - ३० मिनिटे) अ) अष्टपदी : जयदेवाच्या गीत गोविंद मधील (दशावतार सोडून) ब) आदि आणि रूपक ताल सोडून तील्लाना. क) एकल नृत्य संरचना - पूर्ण जतीस्वरम किंवा तिल्लाना: (एक १०दिवस अगोदर देण्यात येईल)
V23) प्रात्यक्षिक २	मौखिक	<ol style="list-style-type: none">१. प्रात्यक्षिक परीक्षेतील अभ्यासक्रमावर प्रश्न२. नटूवांगम - जतीस्वरम (तालम च्या सहायाने)३. गायन आणि ताल दाखवणे.

भारती विद्यापीठ अभिमत विश्वविद्यालय

स्कूल ऑफ परफॉर्मिंग आर्ट्स , पुणे

पदव्युत्तर अभ्यासक्रम नृत्य

एम.ए. (नृत्य) (भरतनाट्यम) (क्रेडिट सिस्टम)

एम. ए. द्वितीय वर्ष - तृतीय सहामाही नृत्य (भरतनाट्यम)	क्रेडिट्स
सैद्धांतिक	०३
रंगमंच सादरीकरण	१४
मौखिक	०८

एम.ए. नृत्य दुसरे वर्ष तिसरी सहामाही		
परीक्षा	परीक्षा विषयाचे नाव	अभ्यासक्रम
T33) सैद्धांतिक	नृत्यातील सौंदर्यशास्त्र	१. भरतमुनी आणि अभिनवगुप्त यांचा रससिद्धांत, त्याचे नृत्यातील संबंध आणि उपयोग. २. पारंपारिक भरतनाट्यम नृत्याचे सौंदर्यशास्त्र आणि घराणे ३. नृत्याशी संबंधित "संचारी" संकल्पना ४. मंदिर आणि दरबार परंपरेतील कथक. ५. पाश्चिमात्य सौंदर्यशास्त्रज्ञ (सॉक्रेटीस, प्लेटो, एरीस्टोटल), हिंदुत्व आणि त्याचे तात्विक आणि अध्यात्मिक पैलू, नृत्य आणि इतर कलांमधील सहसंबंध.
भारतनाट्याम P33) प्रात्यक्षिक १	रंगमंच सादरीकरण	रंगमंच सादरीकरण (कालावधी २५ -३० मिनिट) अ) स्वरजती स्वरजती किंवा रागमालिका (नृत्य व अभिनय आवश्यक) ब) एकल नृत्य संरचना -: पदम- एकल अभिनय रचना (१५ दिवस अगोदर देण्यात येईल)
V33) प्रात्यक्षिक २	मौखिक	सादरीकरणावर आधारित प्रश्न

स्कूल ऑफ परफॉर्मिंग आर्ट्स , पुणे
पदव्युत्तर अभ्यासक्रम नृत्य
एम.ए. (नृत्य) (भरतनाट्यम) (क्रेडिट सिस्टम)

एम. ए. द्वितीय वर्ष - चतुर्थ सहामाही नृत्य (भरतनाट्यम)	क्रेडिट्स
सैद्धांतिक	०३
रंगमंच सादरीकरण	१४
मौखिक	०८

एम.ए. नृत्य (भरतनाट्यम) दुसरे वर्ष चौथी सहामाही		
परीक्षा	परीक्षा विषयाचे नाव	अभ्यासक्रम
T43) सैद्धांतिक	नृत्य विषयक लेखन, आणि अध्यापन पद्धती.	<ol style="list-style-type: none"> १. समीक्षा २. वृत्तपत्रीय लेखन ३. चरित्र ४. शास्त्रीय लेखन (नृत्याशी संबंधित विषय). ५. निबंध लेखन ६. मुलाखत <p>गुरु - शिष्य परंपरा - अर्थ, प्राचीन स्वरूप, मुलभूत तत्वे. आधुनिक शिक्षण पद्धतीतील महत्व, आदर्श नृत्य शिक्षक आणि विद्यार्थी यांची लक्षणे, शिकविण्याची मुलभूत तत्वे, नृत्य शिक्षणासाठी यात करण्यात आलेले बदल आणि त्याचा वापर, नृत्य शिक्षणाचे विविध स्तर- शालेय स्तर, आवड, खाजगी शिकवणी वर्ग आणि विद्यापीठीय अभ्यासक्रम, या विविध स्तरांचे हेतू आणि उद्दिष्टे, व्यक्तिमत्व विकासासाठी नृत्याचे शिक्षण, नृत्य व्यवसायाची नितीमत्ता.</p>
P43) प्रात्यक्षिक १	रंगमंच सादरीकरण	<p>रंगमंच सादरीकरण (कालावधी २५ -३० मिनिट)</p> <p>अ) नृत्त आणि नृत्य यांचा अंतर्भाव असलेली रचना.</p> <p>ब) पदम्: क्षेत्रीय पदम किंवा जावळी</p> <p>सृजनशील सांघिक नृत्यसंरचना : पारंपारिक नृत्य तंत्राचा वापर करून नृत्त आणि अभिनयावर आधारित सृजनशील सांघिक नृत्यसंरचना, प्रत्यक्ष साथीसह सादरीकरण (सत्राच्या सुरुवातीला संकल्पना सांगितली जाईल (कमीत कमी ३ ते जास्तीत जास्त ७ नर्तक आवश्यक</p>
V43) प्रात्यक्षिक २	मौखिक	नृत्त आणि नृत्य याचा अंतर्भाव असलेल्या रचनेसाठी नटूवांगम करणे आणि गाता येणे अपेक्षित.